

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.497/2024/4-II.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Németh és Palatics Ügyvédi Iroda

ügyvéd címe

Az alperes:

Nemzeti Kulturális Alap

1085 Budapest, Gyulai Pál utca 13.

Az alperes képviselője:

Mogyorósi Péter Ügyvédi Iroda

ügyvéd címe1

A per tárgya:

közérdekű adat kiadása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

66.P.21.677/2024/5.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 75.000 (hetvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes újságíró. Az alperes Nemzeti Kulturális Alap (a továbbiakban: NKA) elkülönített állami pénzalap, amely a magyar kulturális élet finanszírozásának meghatározó szereplőjeként a rendelkezésre álló pénzforrásokat állandó szakmai kollégiumi rendszer működtetésével pályáztatja és juttatja el az arra kiválasztott programok megvalósítóihoz. Az alperes feletti rendelkezési jogot a kultúráért felelős miniszter gyakorolja, az alperest a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő (a továbbiakban: NKTK) kezeli.

[2] A felperes 2023. december 15-én közérdekű adatigénnyelssel fordult az alpereshez, amelyben – egyebek mellett – azt kérte, hogy küldje meg részére a 2022-es és

2023. október 27-i szépirodalmi kollégiumi ülések és döntéshozatal, valamint az esetleges előszűrés, előzsűrizés jegyzőkönyveit.

[3] Az alperes nevében az adatigénylésre az NKTK válaszolt, amely a 2024. január 2-án megküldött levelében a bírálati jegyzőkönyvekben foglalt adatok kiadását – döntéselőkészítő adatra hivatkozással – megtagadta. Ezt követően a felperes a törvényes határidőben keresetlevelet terjesztett elő a bírósághoz.

[4] A bíróság a 2024. február 22-én kihirdetett 66.P.20.246/2024/6. számú ítéletével a felperes keresetének helyt adott. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2024. május 23-án meghozott, 1.Pf.20.168/2024/4-II. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a perfelvételi szaktól kezdődően új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[5] A felperes keresetében a Nemzeti Kulturális Alap Szépirodalmi Kollégiuma 2022-es és 2023. október 27-i szépirodalmi kollégiumi üléseinek és döntéshozatalának jegyzőkönyvei kiadására kérte kötelezni az alperest. Kérte az alperes perköltségben marasztalását is.

[6] Keresetének jogalapjaként Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (2) bekezdését, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.) 3. § 5. pontját, a 26. § (1)-(2) bekezdését, valamint a 28. § (1) bekezdését jelölte meg.

[7] Előadta, hogy az alperes a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: NKA tv.) 1. § (1) bekezdése szerint elkülönített állami pénzalap, mely az NKA tv. 4. § (1) bekezdése és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 6/A. § (5) bekezdése értelmében közpénzből gazdálkodik és közfeladatot lát el. Tevékenységében szakmai kollégiumok vesznek részt. Az alperes ügyrendje szerint a szakmai kollégiumok feladata az adott szakterületre vonatkozó pályázati felhívások megfogalmazása, a pályázatokról történő döntés meghozatala, illetve az azokhoz tartozó szakmai ellenőrzés elvégzése. A kollégiumok feladatkörüket üléseken látják el, ott döntenek a beérkezett pályázatokról.

[8] Álláspontja szerint a kiadni kért adatok az alperes közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkeztek, ezért az Info tv. 3. § 5. pontja szerint közérdekű adatok. Kiemelte, hogy az alperes ügyrendje alapján is az alperes tényleges szervezetrendszerrel rendelkezik. Mivel elnöke, alelnöke, bizottsága van és kollégiumok alkotják, megállapítható, hogy rendelkezik szervezetrendszerrel. Az adatigénylést az alpereshez terjesztette elő, az alperes által előírt módon, amelyre az NKTK adott választ, de ezt nem saját hatáskörben tette meg, hanem az alperes NKA ügyintéző kezelő szerveként. A Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény végrehajtásáról szóló 9/2006. (V. 9.) NKÖM rendelet (a továbbiakban: NKÖM rendelet) 15. §-ából egyértelműen megállapítható, hogy az NKTK az alperes kezelő szerve, az alperes szervezetének részeként jár el.

[9] Tekintettel arra, hogy az alperes kollégiumai hozzák meg a döntéseket, az alperes adatkezelőnek minősül. Az Alkotmánybíróság a 6/2016. (III. 11.) AB határozatában is kifejtette, hogy az Info tv. 3. § 9. pontja szerinti adatkezelő fogalom részeként az adatkezelési cél meghatározására utalás a szabályozási környezetet is figyelembe véve valójában csak a személyes adatok kezelésére irányadó. Ennek értelmében az Info tv. 26. § (1) bekezdése szerinti címzettek köre nem korlátozható az Info tv. 3. § 9. pontja szerinti – a jogalkotó által a személyes adatok kezelésére koncentráltan definiált, az adatkezelésének célját meghatározó – adatkezelőkre {VI/2016. (III. 11.) AB határozat, Indokolás [18] és [19] bekezdés}.

[10] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte, mivel álláspontja szerint a felperes nem a megfelelő személy ellen tartotta folyamatban az eljárást,

tekintettel arra, hogy az az NKTK lett volna. A felperes ugyan az alperesnek címezte az adatigénylését, de azt az NKTK kozadat@nktk.gov.hu email címére küldve terjesztette elő. Az igénylésében foglalt kérdéseire sem az alperes, hanem egyértelműen a saját nevében az NKTK szolgáltatott adatokat. Az adatigénylés 7) pontja szerint küldött kérelmet sem az alperes, hanem az NKTK utasította el a levelében. Az alperes honlapján található tájékoztatóból (F/2) kétséget kizáróan kiolvasható az is, hogy az adatigénylést az NKTK levelezési címére benyújtva kell megküldeni és annak az NKTK tesz eleget. Ez egyértelműen megállapítható a tájékoztató első mondatából is, amely szerint az Igazgatósághoz kell címezni az igénylést, az NKA Igazgatósága pedig 2017. január 1-je előtt az alperes kezelő szerve volt, aminek a jogutódja jelenleg az NKTK.

[11] Mivel az NKTK a levelet nem az alperes képviselőjében írta, hanem saját nevében küldte, mind az első-, mind a másodfokú bíróság minden ténybeli alap nélkül vont le azt a következtetést, hogy a felperes kérelmét a Nemzeti Kulturális Alap nevében válaszolta meg. Az Info tv. 31. § (3) bekezdése egyértelmű a tekintetben, hogy az adatigénylés elutasítása alapján az igénylőnek a pert az igényt elutasító szerv ellen kell megindítania.

[12] Érdemben azzal védekezett, hogy a kiadni kért adatokat nem kezeli. Nem jogi személy, hanem csupán vagyontömegnek tekinthető. Speciális jogalanyként egyes jogszabályok korlátozott körben bizonyos jogokkal és kötelezettségekkel ruházzák fel. Nincsenek alkalmazottai, nincs önálló vagyona, ingóságai vagy ingatlanai, nincs tényleges szervezete. Éppen ezért rendelkezik önálló jogi személyiségű kezelő szervvel, amelynek van szervezete, vannak alkalmazottai, akik biztosítják az alperes és a szakmai kollégiumok működésének a feltételeit.

[13] Az NKTK – a felperes előadásával szemben – nem is értelmezhető az alperes szervezetének. Az Info tv. alkalmazásában nem minősül adatkezelőnek sem. Az Info tv. 3. § 9. pontja szerinti fogalomnak nem feleltethető meg, mivel az adatok kezeléséhez célt nem határoz meg, döntéseket az adatkezelésre vonatkozóan nem hoz és nem is hajt végre. Sem közérdekű, sem közérdekből nyilvános adatot nem kezel, így sem lehetősége, sem joga és kötelessége sincs a közérdekű adatok kiadására vonatkozó igény teljesítésére.

[14] Hivatkozott az NKA tv. 2/B. § -ára, amely szerint az NKTK, mint kezelő szerv kezeli. Az NKÖM rendelet 22. § (3) és (4) bekezdésének felhívásával azzal érvelt, hogy a kezelő szerv értesíti a pályázókat a szakmai kollégiumok döntéseiről. A szakmai kollégiumok egyébként nem részei az NKA tv. 2. § (3) bekezdése szerint, mivel azokat a miniszter rendelettel az Alap forrásainak a felhasználására hozza létre. Mivel a szakmai kollégiumok nem részei, nem is rendelkezhet a kiadni kért adatokkal. Az NKTK kezeli az alperest, ő felel a kollégiumi döntések előkészítésének és végrehajtásának a törvényességéért és ellátja az Áht.-ban meghatározott feladatokat az NKA tv. 2/B. § -a alapján. Az NKÖM rendelet 15. § (2) bekezdés j) pontját hangsúlyozva kiemelte, hogy a kezelő szerv feladata a vonatkozó jogszabályokban előírt nyilvánosság biztosítása, tehát a közérdekű adatok kezelésével összefüggő feladatok ellátása is.

[15] A kiadni kért adatok döntés megalapozását szolgáló adatként nem nyilvánosak. Az Info tv. 27. § (6) bekezdésének második fordulátát felhívva közölte, hogy az adatigénylés teljesítése veszélyeztetné a pénzügyi forrásainak felhasználásáról döntő kollégium tagjainak illetéktelen külső személyek befolyásától mentes feladatellátását, a véleményük szabad kifejtését. Mivel a döntéseket nem nyilvános üléseken hozzák a kollégiumok, amennyiben ezen ülések jegyzőkönyvei nyilvánosságra kerülnének, a pályázók részéről meg nem engedhető nyomásgyakorlás befolyásolhatná a jövőbeni döntéshozatalt.

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt a e-mail cím1 e-mail címre történő megküldéssel adja ki a felperesnek a Nemzeti Kulturális Alap Szépirodalmi Kollégiuma 2022-es és 2023. október 27-i szépirodalmi kollégiumi üléseinek és

döntéshozatalának jegyzőkönyveit, valamint fizessen meg a felperesnek 420.000 forint perköltséget.

[17] Az alperes alaki védekezését, az eljárás megszüntetésére irányuló kérelmet alaptalannak találta.

[18] Okfejtése szerint az Info tv. 31. § (4) bekezdése alapján a közérdekű adat kiadása iránti perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége. Így az alperes mint elkülönített állami pénzalap alperesként perelhető, az általa kezelt közérdekű adatok kiadására is kötelezhető, függetlenül attól, hogy jogi személyiséggel felruházott kezelő szervvel rendelkezik-e. A felperes a pert megelőző adatigénylés iránti kérelmét az alpereshez intézte, tőle kérte a közérdekű adatok kiadását (lsd. 1/F/1. szám alatti adatigénylés címzettje) mely kérelemre az alperest az NKA tv. 2/B. §-a alapján kezelő szerv, az NKTK válaszolt az alperes nevében. Eerre figyelemmel a felperes az Info tv. 31. § (3) bekezdése alapján éppen az igényt elutasító alperessel szemben nyújtotta be a keresetet. Az elsőfokú bíróság utalt a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.168/2024/4/II. számú végzése indokolásának [44] bekezdésében kifejtett indokokra.

[19] Az alperes honlapján közzétett tájékoztatás egy már nem létező kezelő szervet jelöl meg, a tájékoztatás tehát félrevezető volt. A felperes az alperes honlapján közzétett tájékoztatásnak megfelelően, az ott megjelölt e-mail címre küldte meg az adatigénylését, és azt az NKTK, mint az alperes NKA tv. 2/B. §-a szerinti kezelő szerve is ezen címről válaszolta meg, ez volt a jogszabályi rendelkezésekben rögzített feladata [NKÖM rendelet 15. § (2) bekezdés j) pontja].

[20] Az érdemi vizsgálat alapján arra a következtetésre jutott, hogy a kiadni kért adatokkal az alperes ténylegesen rendelkezik, azokat a vonatkozó jogszabályok alapján kezeli.

[21] Alaptalannak találta azt a védekezést, hogy az alperes ténylegesen nem rendelkezik szervezetrendszerrel, mivel az NKA tv. 5. § (1) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy az Alap működtetésének szervezeti és eljárási részletszabályait az ügyrendben kell megállapítani. Az alperes ügyrendjét a felperes a megismételt perfelvételi tárgyalást megelőzően teljes terjedelmében csatolta. Az NKA tv. rendelkezéseiből is megállapítható, hogy az alperes működtetésében több szervezeti egység működik közre: az NKA tv. 2. § (1) bekezdésében említett bizottság, továbbá a (3) bekezdésben rögzített állandó szakmai kollégiumok. Ezek közé tartozik a perrel érintett szépirodalmi kollégium, továbbá az NKA tv. 2/B. § -a alapján nevesített NKTK mint kezelő szerv is, amely felel a bizottsági és kollégiumi döntések előkészítésének és végrehajtásának törvényességéért, valamint ellátja az Áht.-ban meghatározott feladatokat.

[22] Az NKÖM rendelet részletezi az elnök, az alelnök, a bizottság és a szakmai kollégiumok jogállását és feladatkörét, hatásköreit. Az NKÖM rendelet 13. § a-g) pontjai határozzák meg a kollégiumok feladatait, míg az NKTK feladatait az NKÖM rendelet 15. § (2) bekezdése a-j) pontjai rögzítik. Az NKTK feladatkörébe tartozó tevékenységek (az Alap, valamint a bizottság és a kollégiumok pénzeszközeinek kezelése, működési feltételeinek biztosítása, a bizottság és a kollégiumok döntéseinek előkészítése és végrehajtása, a pályázati rendszer működtetése stb.), előkészítő, adminisztratív, szervezési és végrehajtási feladatokat foglalnak magukban.

[23] Az NKÖM rendelet 15. § (2) bekezdés j) pontja szerint a jogszabályokban előírt nyilvánosság biztosítása – így a közérdekű adatok kiadása iránti igények teljesítése is – az NKTK feladata. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az alperes ne rendelkezhetne a kért adatokkal, figyelemmel arra, hogy éppen a szakmai kollégiumok eljárása során keletkeztek a perben kiadni kért közérdekű adatok.

[24] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperesnek az adatkezelői minőségével kapcsolatos, az Info tv. 3. § 9. pontjára alapított kifogása is megalapozatlan. Az Alkotmánybíróság 6/2016. (III. 11.) AB határozat Indokolásának[18] és [19] bekezdéseiben írtak alapján azt emelte ki, hogy a bírói gyakorlatnak megfelelően az Info tv. 26. § (1) bekezdése szerinti címzettek (közérdekű adatot kezelő közfeladatot ellátó szervek) köre nem korlátozható az Info tv. 3. § 9. pontja szerinti – a jogalkotó által a személyes adatok kezelésére koncentráltan definiált, az adatkezelésének célját meghatározó – adatkezelőkre.

[25] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése és az Info tv. 26. § (1) bekezdése idézésével az érdemi megtagadási ok vizsgálata körében arra mutatott rá, hogy az alperes közfeladatot lát el (NKA tv. 1. §, 8. §), közpénzekkel gazdálkodik [NKA tv. 4.§, és az Áht. 6/A. § (5) bekezdés], így a kiadni kért adatok az Info tv. 3. § 5. pontjában írt közérdekű adatoknak minősültek.

[26] A döntést megalapozó adatok e minőségének vizsgálata körében a 3070/2019. (IV. 10.) AB határozat Indokolása [40] - [43] bekezdésében említett szempontok, továbbá a 6/2016. (III. 11.) AB határozatban és az 5/2014. (II. 14.) AB határozatban hangsúlyozott érdemi bírósági kontroll elvégzése szükségességének szem előtt tartásával azt emelte ki, hogy az érintett adatokat tartalmazó dokumentumok egyedi és részletes vizsgálata alapján kell meghatározni, hogy a megismerni kívánt adatok között melyek azok, amelyek megismerése az érintett tevékenységének aránytalan sérelmét okozná.

[27] Az alperes – anyagi pervezetés ellenére – az általa megjelölt megtagadási okhoz tartalmi indokolást nem fűzött, továbbá az adatigénylés tárgyát képező dokumentumot nem bocsátotta a bíróság rendelkezésére, az Info tv. 27. § (6) bekezdésében írt, és a bírói gyakorlat által elvárt mérlegelést – a konkrét közérdekű adatokat tartalmazó dokumentumok ismeretének hiányában – elvégezni nem tudta. A bizonyítás sikertelensége pedig az Info tv. 31. § (2) bekezdése alapján az alperes terhére esik, ami azzal a következménnyel járt, hogy a döntéselőkészítő adatra és a szakmai kollégium tagjainak illetéktelen külső személyek befolyásától mentes feladatellátását veszélyeztető okra való megtagadás formális, ezáltal alaptalan.

[28] A kért közérdekű adatok ismerete hiányában nem tudta megállapítani azt sem, hogy az egyes kollégiumi ülésekről készült jegyzőkönyveknek mi a pontos adattartalma, azok az alperes által felhívott jogszabályi rendelkezés alapján közzétett adatokkal egyezők-e vagy sem. Ezért az alperes a 9/2006. (V. 9.) NKÖM rendelet 22. § (4) bekezdésére való hivatkozással sem mentesülhetett a kiadás alól.

[29] A perveztes alperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes részére – ügyvédi munkadíjban megjelenő – perköltség megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdése és a csatolt megbízási szerződés II. pontja alapján, a felszámított 180.000 forint összegben határozta meg áfa nélkül. Az összeghez hozzászámította a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.168/2024/4/II. számú végzésében meghatározott 210.000 forint fellebbezési költséget, továbbá a megismételt elsőfokú eljárásra felszámított 30.000 forint ügyvédi munkadíjat.

[30] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[31] Jogorvoslati kérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[32] Érvelése szerint a felperes nem megfelelő alperes ellen tartotta fenn a keresetét, a felperes a pert a Pp. 176. § (2) bekezdés b) pontjába ütközően nem a jogszabályban

meghatározott személy ellen indította meg, s mivel annak visszautasítására az eljáró bíróságok részéről az eddigiek során nem került sor, a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást az ítéltáblának hivatalból meg kell szüntetnie.

[33] Az Info tv. 31. § (3) bekezdésével ellentétben a jelen pert nem „az igényt elutasító, közfeladatot ellátó szerv ellen” indította meg, az ugyanis az önálló jogi személyiséggel bíró kezelő szerve, a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő.

[34] Az Info tv. rendelkezése csupán általánosságban deklarálja, hogy jogi személyiséggel nem rendelkező személy (szerv) ellen is indítható per, érdemben vizsgálni kell azonban azt is, hogy a konkrét ügyben, a konkrét alperes esetében a közérdekű adat kiadására kötelezés egyéb kritériumai is fennállnak-e. Az adatok kiadására kötelezésnek az is feltétele, hogy jogszabályi rendelkezés – vagy annak felhatalmazása alapján egyéb bizonyíték – támassza alá, hogy az adott alperes közérdekű adatokat kezel, kezelhet. Ennek ténye azonban a jelen perben nem állapítható meg. Nem lehet eltekinteni az adott esetben attól, hogy az Info tv. alapján egyébként perelhető személy rendelkezik önálló, jogi személyiséggel felruházott kezelő szervvel.

[35] Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte az alap „működtetését” úgy, hogy az ebben közreműködő, meghatározott jogosultságokkal és kötelezettségekkel felruházott szervek (pl. bizottság, szakmai kollégiumok) az alperes részét képezik, így a bármelyikük által esetlegesen megvalósított adatkezelés egyúttal az alperes adatkezelői minőségét is megalapozná.

[36] Az alperes az NKA tv. 1. § (1) bekezdése értelmében – az Áht. által szabályozott – elkülönített állami pénzalap. Az Áht. 6/A. § (5) bekezdése az elkülönített állami pénzalapok a közfeladatok ellátása során az állam nevében beszédendő költségvetési bevételek és teljesítendő költségvetési kiadások alapszerű elszámolására szolgálnak. Az NKA tv. 3. §-a szerint az alperes pótlólagos forrást biztosít a célja szerint megvalósítandó feladatokhoz.

[37] Az alperesnek van elnöke [az NKA tv. 1. § (1) bekezdése szerint a kultúráért felelős miniszter, akinek fő feladata az alperes feletti rendelkezési jog gyakorlása] és az NKA tv. 1. § (3) bekezdése alapján van alelnöke is, akit a miniszter nevez ki. Az NKA tv. az alperes részére Nemzeti Kulturális Alap Bizottság létrehozatalát is előírta [2. § (1) bekezdés], továbbá állandó és ideiglenes szakmai kollégiumok létesítéséről is rendelkezik.

[38] Ezekből a jogszabályi rendelkezésekből az következik, hogy az alperes rendeltetése csak a beszédett bevételek és kiadások „alapszerű elszámolása”. Nincs tehát olyan szervezete, amely jogosultsággal és képességgel rendelkezne a felperes által kért adatok kezelésére és kiadására. A törvényben megjelölt személyeket, illetve szerveket a jogalkotó nem az alap szervezetének részeként, hanem kizárólag az alapnak mint vagyontömegnek a „működtetése” érdekében hozta létre, abból a célból, hogy kezelje a forrásainak a felhasználását a jogszabályban megfogalmazott célkitűzéseknek megfelelően.

[39] Mivel az alperes mint pénzalap értelemszerűen nem tud „tevékenységet végezni”, a szakmai kollégiumok sem az alperes részének, hanem annak mint vagyontömegnek a felhasználásáról határozó, szervezeti értelemben külső személyeknek minősülnek.

[40] Az alperes, illetve az elsőfokú bíróság által az adott ügyben relevánsnak ítélt személyek (szervek) eltérő rendeltetésükből kifolyólag az érintett adatok kezelésére nem képesek, illetve nem jogosultak. Éppen erre tekintettel hozta létre a jogalkotó az alperes kezelő szervét, az NKTK-t. Az NKÖM rendelet 15. § (2) bekezdése teszi az NKTK feladatává a vonatkozó jogszabályokban előírt nyilvánosság biztosítását. Ennek alapján jogosult és köteles az NKTK azoknak a közérdekű adatoknak a nyilvánosságát biztosítani, amelyekre őt a jogszabály kötelezi.

[41] Erre tekintettel az Info tv. 31. § (3) bekezdése szerinti szervnek az NKTK-t kell tekinteni.

[42] Az elsőfokú bíróság által hivatkozott tájékoztatóban megjelölt Igazgatóságra az NKA tv. jelenleg is hatályos 10/A. § (1) bekezdése is utal. A felperes által F/4. szám alatt csatolt, jelenleg is hatályos ügyrend is számos helyen az „Igazgatóság” szervezeti egységet említi [pl. 10. §, 12. § (5) és (21) bekezdés, 17. §]. Joggal feltételezhető, hogy az érintett szervezetek – a rendelkezésükre álló egyéb információkkal, iratokkal, hivatalos tájékoztatásokkal összevetve – be tudják azonosítani az adatigénylés körében hatáskörrel rendelkező szervet. Ezért a tájékoztatás – felperes által sohasem kifogásolt – félrevezetőségére vonatkozó bírói megállapítás megalapozatlan, a felperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy a tájékoztatásban hivatkozott „Igazgatóság”-nak az NKTK feleltethető meg, az NKTK az a szerv, amelytől „közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatot bárki igényelhet”.

[43] A Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzése nem tartalmazott indokolást arra nézve, mely okból látta megállapíthatónak azt, hogy az NKTK az alperes nevében utasította el az adatigénylést.

[44] Az NKÖM rendelet 1/A. §-a és 1/B. §-a alapján az alperes képviselőjére kizárólag az elnöke vagy az alelnöke jogosult, így amennyiben a felperes az alperesnek tulajdonított intézkedés ellen kívánt jogorvoslattal élni, az csak az elnök vagy az alelnök által tett intézkedés esetén irányulhatott volna az alperes ellen.

[45] Amennyiben az eljárás megszüntetésnek hivatkozott oka nem áll fenn, a keresetet érdemben el kell utasítani, tekintettel arra, hogy az alperes a fellebbezésben kifejtettek okán nem tekinthető adatkezelőnek, így a kért adatok kiadására nem kötelezhető.

[46] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. A jogi képviselő munkadíját az Ükr. 2. § (1) bekezdése alapján 2,5 munkaóra és 30.000 forint óradíj alapulvételével számította fel.

[47] Amennyiben a Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte volna meg, hogy az eljárás megszüntetésének van helye az alperes által előadott indokok alapján, úgy a per megszüntetésére legkésőbb az előzményi másodfokú eljárásban sor került volna.

[48] Az adatigénylés és a per tárgya éppen azzal van szoros összefüggésben, hogy az arra feljogosított és az alperes szervezetrendszerében megjelenő szakmai kollégiumok hogyan használják fel a közpénznek minősülő vagyontömeget. Tekintettel arra, hogy a vagyontömeg felhasználásáról gondoskodó szakmai kollégiumok az alperes szervezetrendszerének részét képezik, az alperes adatkezelése a szakmai kollégiumok egyes döntései, jegyzőkönyvei vonatkozásában egyértelműen megállapítható.

[49] Az NKTK szerepét, helyét, jogosultságait és kötelezettségeit az alperes szervezetrendszerében nem vitatja, azonban a jogszabályi környezetből egyértelműen megállapítható, hogy az NKTK a kezelői tevékenységet az alperes szervezetrendszerének részeként, annak tagjaként végzi, nem pedig teljesen önállóan létrehozott (külsős) szervezatként. Ebből következően az adatigénylését az alpereshez terjesztette elő az alperes által előírt módon. Az adatigénylésre az NKTK adott választ, azt nem saját hatáskörben tette meg, hanem az alperes ügyintéző, kezelő szerveként. Ennélfogva, bár az adatigénylés teljesítését a kereseti kérelemmel érintett adatok körében tényszerűen az NKTK utasította el, ezt nem önálló entitásként, saját adatkezelői mivoltából hajtotta végre, hanem az alperes utasítására.

[50] Ezt támasztja alá az NKÖM rendelet 15. §-a, amelyből megállapítható, hogy a Nemzeti Kulturális Alap kezelő szerve – függetlenül attól, hogy a kezelő szerv egyébként önálló jogi személyiséggel bír – a Nemzeti Kulturális Alap szervezetének részeként jár el.

[51] Az a tény, hogy az NKÖM rendelet 22. § (3) bekezdése szerint a szakmai kollégiumok döntéseiről a kezelő szerv értesíti a pályázókat, illetve a (4) bekezdés értelmében a támogatott pályázók adatainak, a megítélt támogatások összegének és a támogatott pályázatok támogatási céljának a nyilvános közzétételéről is a kezelő szerv gondoskodik, nem zárja ki az alperes adatkezelését, legfeljebb azt bizonyítja, hogy az NKTK is kezelheti a kiadni kért adatokat.

[52] A felperes kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset részben vagy egészben történő elutasítása esetén az alperes által a fellebbezés tekintetében felszámítani kívánt 250.000 forint perköltség összegét mérsékelje. Az alperes a korábbi fellebbezéséhez képest új körülményeket nem adott elő, a korábbi fellebbezést ismételte meg. A korábbi fellebbezés benyújtásáért 200.000 forintot kívánt felszámítani, a jelen, tartalmában és terjedelmében is rövidebb fellebbezésért ugyanakkor 250.000 forintot számít fel, ami nem áll arányban az elvégzett munkával.

[53] A fellebbezés alaptalan.

[54] Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[55] Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme alapján a Fővárosi Ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, hogy van-e helye az eljárás megszüntetésnek a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[56] A Pp. 176. § (2) bekezdésében írt feltételek nem állnak fenn, az adott esetben kifejezett jogszabályi rendelkezés a per megindítását nem csak meghatározott személyek ellen teszi lehetővé, illetve kötelezővé. Ez okból tehát a keresetlevél visszautasításának nem lett volna helye.

[57] Az alperes által felhozott érvek a keresetlevél visszautasítására, illetve az eljárás erre visszavezethető okból történő megszüntetésre okot adó [Pp. 240. § (1) bekezdés, illetve 176. § (1) bekezdés a)–i) pontja, a 176. § (2) bekezdés a)–c) pontja] körülmények közül a 176. § (1) bekezdés c) pontja alapján, az Info tv. 31. § (1) és (3) bekezdéseiben meghatározott előzetes eljárás adott alperessel szembeni lefolytatásnak megtörténte, a keresetindítási határidő megtartottsága körében értékelhetőek.

[58] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően állapította meg, hogy a felperes a 2023. december 15-i közérdekű adat kiadása iránti kérelmét az alperesnek címezte (F/1. számú irat). Ezt a kérelmet a rendelkezésre álló adatoknak és az alperes honlapon elhelyezett tájékoztatásának megfelelően a kozadat@nktk.gov.hu e-mail címre küldte meg, majd azt az NKTK ugyanezen e-mail címről válaszolta meg, illetve utasította el részben. Az NKA-t az NKA tv. 2/B. § szerint az NKTK kezeli. A kezelő szerv felel a bizottsági és kollégiumi döntések előkészítésének és végrehajtásának törvényességéért, valamint ellátja az Áht.-ban meghatározott feladatokat. Az NKTK konkrét feladatait az NKÖM rendelet határozza meg. Az NKTK mint önálló költségvetési és a szükséges apparátussal rendelkező kezelő szerv a Nemzeti Kulturális Alap nevében válaszolta meg az adatkérést. Ez következik egyrészt abból, hogy a nem neki címzett adatkérést megválaszolta, másrészt abból, hogy az Alappal kapcsolatos adminisztratív feladatokat ő látja el. A felperes a pert két alperes ellen indította, alperesként az NKA-t és az NKTK-t is megjelölte, majd a bíróság felhívására nyilatkozott úgy, hogy alperesként a Nemzeti Kulturális Alapot jelöli meg.

[59] A Nemzeti Kulturális Alap nem jogi személy, ez azonban önmagában nem zárja ki, hogy az adott perben alperesként szerepeljen, hiszen az Info tv. 31. § (4) bekezdése szerint a közérdekű adat kiadása iránti perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége.

[60] Az adott esetben tehát az előzetes eljárás szabályszerűen lefolyt, a keresetindítási határidő megtartott, a felperes a pert az igényt elutasító, közfeladatot ellátó szerv ellen indította meg, így a per megszüntetésnek nincs helye. Az elsődleges fellebbezési kérelem alaptalan.

[61] Az előbbiektől elkülönülő kérdés az, hogy a kiadni kért adatokat az NKA vagy az NKTK kezeli-e és ennek alapján a per az NKA-val szemben eredményre vezethet-e. Az ugyanis, hogy az alperes, amellyel szemben az előzetes eljárás szabályosan lefolyt, a kiadni kért adatokat kezeli-e, a per érdemére tartozó kérdés: amennyiben az adatkezelői minősége nem állapítható meg, nem az eljárás megszüntetésnek, hanem a kereset elutasításának van helye.

[62] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a kiadni kért adatokkal az alperes ténylegesen rendelkezik, azokat a vonatkozó jogszabályok alapján kezeli.

[63] Az alperes az Áht. és az NKA tv. fellebbezésben hivatkozott rendelkezéseiből [Áht. 6/A. § (5) bekezdés és NKA tv. 1. § (3) bekezdés és 2. § (1) bekezdés] azt vezette le, hogy az Alap rendeltetése csak a beszedett bevételek és kiadások „alapszerű elszámolása”. Így nincs olyan szervezete, amely jogosultsággal és képességgel rendelkezne a felperes által kért adatok kezelésére és kiadására.

[64] A jogszabályi rendelkezésekből következően a Nemzeti Kulturális Alapot működtető szervezetrendszerben az Alap feletti rendelkezési jogot a kultúráért felelős miniszter gyakorolja, aki az NKA elnöki tisztségét is ellátja. Az Alap alelnökét a miniszter – a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) elnöke véleményének kikérésével – nevezi ki legfeljebb négyévi időtartamra.

[65] Az Alap céljainak megvalósulása érdekében a miniszter az elvi, irányító és koordináló döntések meghozatalára Nemzeti Kulturális Alap Bizottságot létesített, az Alap forrásainak felhasználására pedig állandó szakmai kollégiumokat hozott létre. A Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő 2023. június 29-től a Nemzeti Kulturális Alap kezelő szerve, tevékenységi körébe tartozik az Alap pénzeszközeinek kezelése, továbbá az NKA Bizottsága, illetve szakmai kollégiumainak tevékenységével összefüggő feladatok elvégzése, döntéseinek előkészítése és végrehajtása, a pályázati rendszer működtetése, a támogatási jogviszonyok létrehozása, pénzügyi utalása, valamint a támogatások pénzügyi elszámolása. Ellátja ezt meghaladóan a KIM költségvetési fejezetéhez tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok terhére, pályázat útján biztosított támogatásokkal kapcsolatos feladatokat is.

[66] Az NKTK feladatainak részét képezi a beérkezett pályázatok feldolgozása és döntésre történő előkészítése is, a döntéseket ugyanakkor a kollégiumi üléseken a kurátorok hozzák, az azzal kapcsolatos adminisztráció a Támogatáskezelő feladata.

[67] Az elsőfokú bíróság az NKA tv., az NKÖM rendelet és az alperes ügyrendjének általa idézett rendelkezései alapján tehát helyesen mutatott rá arra, hogy az alperes működtetésében több szervezeti egység működik közre: a bizottság, azt állandó szakmai kollégiumok (köztük a szépirodalmi kollégium, amely 2022-es és 2023. október 27-i üléseinek és döntéshozatalának jegyzőkönyveit kérte kiadni a felperes) és az NKTK mint kezelő szerv.

[68] Az NKÖM rendelet 13. § a)-g) pontjaiban meghatározott kollégiumi feladatok alapján a szépirodalmi kollégium üléseinek jegyzőkönyvei a döntéshozatali eljárás részei, azok az alperes szervezetén belül működő kollégiumok szakmai tevékenységéhez kapcsolódóan keletkeznek, olyan közérdekű adatok, amelyeket az alperes kezel.

[69] Az NKÖM rendelet 15. § (2) bekezdés j) pontjában foglaltból következően a közérdekű adatokkal összefüggésben keletkező adatigénylések és egyéb, az Info tv.-ből származó kötelezettségek teljesítése is a kezelő szerv feladata, hiszen a jogszabály által

meghatározott szervezeti felépítésből következően az NKA működésével összefüggő adminisztratív „háttértevékenységet” a kezelő szerv biztosítja. A döntéseket ugyanakkor nem az NKTK, hanem az Alap, illetve az Alap forrásainak felhasználására létrehozott állandó – művészeti főtematikájú, illetve egyéb kulturális (ún. nem művészeti főtematikájú) – szakmai kollégiumok hozzák meg. Ebből következően az Alap a döntések meghozatalához szükséges előkészítő anyagokat, ennek folytán a döntések meghozatalához szükséges, nem vitatottan közérdekű adatokat kezeli.

[70] A rendelkezésére álló pénzforrásokat – a jogszabályi felhatalmazás alapján – az alperes pályáztatja és juttatja el a programok megvalósítóhoz. A működtetésre létrehozott szervek tevékenysége az Alapnak tudható be, ezen szerveken keresztül rendelkezik jogosultsággal és képességgel a kért adatok kezelésére és kiadására.

[71] A felperes helyesen érvelt azzal, hogy annak ellenére, miszerint az NKÖM rendelet 22. § (3) bekezdése szerint a szakmai kollégiumok döntéseiről a kezelő szerv értesíti a pályázókat, illetve a (4) bekezdés értelmében a támogatott pályázók adatainak, a megítélt támogatások összegének és a támogatott pályázatok támogatási céljának a nyilvános közzétételéről is a kezelő szerv gondoskodik, az alperes tekinthető adatkezelőnek.

[72] A felülbírálat során azt kellett kiindulópontnak tekinteni, hogy a Pp. 370. § (1) bekezdéséből következően a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét főszabályként csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolhatja, ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés *a)*, *b)* és *d)* pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A Pp. 371. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabálysértés-állítási kötelezettség következménye, hogy az behatárolja a másodfokú felülbírálat tárgyát is. A fellebbezés nem irányulhat arra, hogy az elsőfokú eljárást és ítéletet hivatalból minden vonatkozásban vizsgálja felül a másodfokú bíróság.

[73] A Pp. törvényjavaslati indokolása szerint a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét a kérelem korlátai között gyakorolja. Korlátot ebben az értelemben nemcsak az képez, hogy a fellebbező milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy azt milyen indokkal teszi (pl. mely anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik).

[74] A fellebbezési kérelem tartalmát a rendelkezési jog tartalmából következően a fellebbező fél határozza meg, a törvény szerint gyakorolt rendelkezési jog korlátozza a másodfokú bíróság döntési lehetőségeit is. Ennek során kiemelt jelentősége van a Pp. 371. § (1) bekezdés *b)* és *d)* pontjában foglalt tartalmi feltételeknek: a törvény kötelezővé teszi annak határozott megjelölését, hogy a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg az elsőfokú ítéletet, továbbá, hogy kérelmét milyen anyagi vagy eljárásjogi szabálysértésre alapítja (ide nem értve azt az esetet, amikor a jogszabálysértés nem feltétele a felülbírálati jogkör gyakorlásának).

[75] A kért jogvédelem kijelölése után a fellebbezőnek a kérelméhez részletes indokolást kell fűznie, amelyben kitér arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása, vagy a megállapított tények jogi minősítése során milyen hibákat vétett, értékelésének eredménye mennyiben és milyen okból jogszabálysértő vagy téves.

[76] Érdemben csak azok a fellebbezési hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb előadást a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyja.

[77] Tekintettel arra, hogy a fellebbezés az elsőfokú bíróságnak az alperes adatkezelői minőségével kapcsolatos, az Info tv. 3. § 9. pontjára alapított kifogása, illetve a kiadni kért adatok döntés megalapozását szolgáló jellege, az érdemi vizsgálat e körben történő – a releváns iratok zártan történő csatolása elmaradása okán való – elvégezhetetlensége körében kifejtett jogi érvelése tekintetében előadást egyáltalán nem tartalmazott, az ezekre vonatkozó

jogi álláspontot érdemben támadó érvek a jogorvoslati kérelemből nem voltak kiolvashatóak, e körben a Fővárosi Ítéltábla érdemi felülbírálatot nem végzett.

[78] A fellebbezés eredménytelen, az alperes a másodfokú eljárásban is pervesztes. A pervesztes alperest a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes részére a képviselete ellátásával összefüggésben felmerült másodfokú perköltség megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét az Ükr. 2. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján a felperes által felszámítottal egyezően, 2,5 munkaóra és 30.000 forint óradíj alapján 75.000 forintban állapította meg.

[79] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés *o)* pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2024. december 12.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró